

ORDIN

Nr. 199 din "10" 12 2025
mun. Chișinău

***Cu privire la aprobarea Politicii antifraudă și anticorupție
a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale***

În temeiul prevederilor Legii integrității nr. 82/2017, Legii privind controlul financiar public intern nr. 229/2010, precum și în conformitate cu prevederile Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 189/2015, în scopul instituirii unui climat de integritate instituțională,

ORDON:

1. Se aprobă Politica antifraudă și anticorupție a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (*se anexează*).
2. Serviciul managementul documentelor va aduce prevederile prezentului ordin la cunoștința angajaților Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
3. Controlul executării prezentului ordin mi-l asum.
4. Prezentul ordin intră în vigoare din data semnării.

Viceprim-ministru, ministru

Vladimir BOLEA

POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE A MINISTERULUI INFRASTRUCTURII ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE

I. Scopul politicii antifraudă și anticorupție

1. Politica antifraudă și anticorupție a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare - *Politică*) are scopul de a implementa și dezvolta un mediu instituțional intern, care să ajute detectarea și prevenirea fraudei și a altor activități ilegale, desfășurate în detrimentul intereselor financiare, patrimoniale și de imagine ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare - *MIDR*).

2. Scopul principal al politicii este crearea unui mediu instituțional intern care să defavorizeze fraudă, contribuind la conștientizarea, identificarea, înregistrarea, evaluarea, controlul, monitorizarea riscurilor și a consecințelor de fraudă și corupție.

II. Domeniul de aplicare

3. Prevederile prezentei Politici se aplică fraudelor și suspiciunilor de fraudă, care implică personalul MIDR, cu relații de natură financiară sau nefinanciară.

4. Activitatea de investigare a fraudei/suspiciunii de fraudă va fi efectuată indiferent de nivelul riscului asociat sau/și funcția/poziția ocupată.

III. Noțiuni generale

5. *Frauda* - reprezintă orice act ilegal, caracterizat prin înșelătorie, disimulare sau trădare a încrederii, comis de o persoană sau entitate publică în scopul obținerii de mijloace bănești, bunuri/valori sau servicii ori al eschivării de la efectuarea plăților, pentru a-și asigura un avantaj personal ori în afaceri. Frauda presupune inclusiv obținerea la moment sau provocarea pe viitor a unor beneficii sau avantaje necuvenite, ca rezultat al raportării financiare frauduloase, însușirii ilegale de active, neconformității cu actele normative și legislative, supraevaluarea activelor sau subestimarea pasivelor, folosirea ilicită a bunurilor încredințate în grija sau controlul unei persoane, furturi, venituri obținute în mod fraudulos prin neachitarea parțială sau totală a salariilor, evitarea achitării impozitelor, aplicarea greșită a politicilor contabile în scopul obținerii de mijloace bănești, falsificarea sau modificarea înregistrărilor ori documentelor, care pot avea un impact negativ asupra imaginii și reputației MIDR.

6. *Abuzul* - îndeplinirea sau neîndeplinirea intenționată, în exercițiul funcției, de către o persoană publică a unei acțiuni cu încălcarea legii, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

7. *Corupție* - utilizare a funcției, contrar legii, în interes privat. În acest sens,

utilizarea funcției poate avea loc în mod direct de către deținătorul funcției sau indirect de către intermediari, iar interesul privat poate fi propriu pentru deținătorul funcției sau pentru alte persoane (primirea bunurilor materiale/nemateriale sau avantaje, darea de mită, luarea de mită, traficul de influență etc.).

8. *Triunghi al fraudei* este o combinație din 3 elemente care generează producerea fraudei, după cum urmează:

8.1. oportunitatea – situațiile și circumstanțele care favorizează comiterea fraudelor, cum ar fi activități, procese, asupra cărora persoanele au acces necontrolat;

8.2. justificarea – necesitatea persoanelor să-și justifice acțiunile frauduloase în propria minte, acceptând psihologic propriile acțiuni conform principiului anormalității – „contrar regulilor stabilite”;

8.3. motivația - reprezintă depășirea/înfrângerea onestității oamenilor, generată de presiunea financiară/stimulente – obținerea de mijloace financiare, bunuri materiale, servicii, avantaje etc.

IV. Politica și cultura antifraudă, anticorupție

9. Conducerea MIDR promovează o politică de toleranță zero la fraudă și corupție, mobilizând toți angajații să acționeze, în toate circumstanțele demn și imparțial, cu onestitate și integritate, să nu facă abuz de poziția ocupată, să asigure protejarea activelor, utilizarea rațională și eficientă a resurselor.

10. În cadrul MIDR, politica antifraudă și anticorupție este promovată prin următoarele acțiuni:

10.1. comunicarea principiilor de conduită etică și integritate morală;

10.2. investigarea internă a oricăror semnalări de fraudă, dacă acestea conțin suficiente probe sau detalii privind fraudă comisă sau presupusă;

10.3. sesizarea organelor abilitate, în cazul constatării faptelor de fraudă și/sau corupție;

10.4. întreprinderea măsurilor în vederea recuperării oricăror pierderi materiale și de imagine, rezultate din fraudă;

10.5. aplicarea măsurilor disciplinare asupra angajaților care au comis fraudă și/sau corupție, în condițiile legii;

10.6. raportarea imediată a tuturor fraudelor/suspiciunilor de fraudă conducerii MIDR;

10.7. asigurarea transparenței politicii antifraudă și anticorupție a MIDR, prin plasarea acestora pe site-ul web oficial www.midr.gov.md;

10.8. promovarea unei politici privind funcțiile sensibile în cadrul MIDR;

10.9. instituirea în cadrul MIDR a liniilor telefonice specializate (linia verde 022 250 500, linia anticorupție 022-250-535, 078 777 975).

V. Riscuri de fraudă și de corupție

11. Scopul gestionării riscului este de a permite managementului entității să identifice elementul de nesiguranță privind atingerea obiectivelor stabilite și riscul asociat acestuia.

12. Procesul de gestionare a riscului de fraudă și corupție implică:

12.1. identificarea riscurilor aferente obiectivelor MIDR, inclusiv a celor

datorate factorilor interni și externi, la nivel de entitate și la nivel de activități;

12.2. evaluarea riscurilor prin estimarea semnificației și probabilității producerii acestora;

12.3. stabilirea acțiunilor ce trebuie întreprinse.

13. Riscurile de fraudă și corupție, precum și măsurile de control în vederea diminuării acestora sunt rezumate după cum urmează:

13.1. Riscuri de fraudă și corupție:

13.1.1. evitarea/manipularea măsurilor de securitate, inclusiv divulgarea informației confidențiale;

13.1.2. manipularea sistemelor informaționale, inclusiv introducerea, eliminarea sau modificarea neautorizată, intenționată a datelor;

13.1.3. plățile nefondate, nejustificate;

13.1.4. falsul și falsificarea în înscrisurile contabile, manipularea în raportarea patrimonială;

13.1.5. furtul de informații relevante, deturnarea de fonduri, de bunuri sau alte active;

13.1.6. abuzul de putere sau abuzul de serviciu;

13.1.7. falsificarea și manipularea contractelor încheiate;

13.1.8. falsificarea și manipularea actelor decizionale;

13.1.9. corupția în raport cu agenții economici, înțelegeri secrete între angajații MIDR și furnizorii de bunuri/lucrări/servicii;

13.1.10. conflictul de interese;

13.1.11. favoritism, trafic de influență;

13.1.12. funcții sensibile ocupate de una și aceeași persoană o perioadă îndelungată de timp;

13.1.13. influența necorespunzătoare.

13.2 Elemente de prevenire a fraudei și corupției:

13.2.1. implementarea și dezvoltarea unui sistem eficace de control intern;

13.2.2. asigurarea securității păstrării bunurilor materiale;

13.2.3. securizarea accesului la sistemele informaționale;

13.2.4. asigurarea transparenței tuturor activităților derulate;

13.2.5. evaluarea ex-ante a procedurilor de achiziții publice, a tranzacțiilor cu risc major de fraudă;

13.2.6. implementarea procedurilor de control adecvate proceselor, inclusiv utilizarea principiului „două perechi de ochi” (un nivel minim de divizare a obligațiilor preconizate);

13.2.7. stabilirea unei politici adecvate de angajare a personalului;

13.2.8. orientarea noilor angajați și asigurarea perfecționării profesionale continue a angajaților MIDR cu privire la codul de conduită, politica existentă în domeniul riscurilor de fraudă și corupție;

13.2.9. identificarea permanentă și managementul riscurilor de fraudă și corupție;

13.2.10. declararea conflictelor de interese;

13.2.11. asigurarea sancționării faptelor de fraudă și/sau corupției comise.

VI. Sistemul de control intern

14. Controlul intern este un sistem organizat și implementat de angajații MIDR, pentru a oferi o asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor entității, după cum urmează:

- 14.1. eficiența și eficacitatea operațiunilor;
- 14.2. conformitatea cu cadrul normativ și regulamentele aplicabile;
- 14.3. siguranța și optimizarea activelor și pasivelor;
- 14.4. fiabilitatea, siguranța și integritatea informației.

15. Existența unui sistem eficient de control intern, care înglobează activități specifice pentru prevenirea și/sau detectarea timpurie a fraudelor, reprezintă un instrument important în tratarea riscurilor de fraudă și corupție.

16. Șefii subdiviziunilor interne trebuie să implementeze proceduri de control adecvate pentru procesele cu riscuri sporite de fraudă. Un factor important, care contribuie la probabilitatea că un angajat va comite un act de fraudă este oportunitatea. Șefii subdiviziunilor interne trebuie să analizeze oportunitățile pe care angajații le-ar avea pentru a comite fraudă și să întreprindă măsuri pentru diminuarea riscurilor acesteia.

VII. Detectarea fraudelor

17. Detectarea fraudelor se pot realiza prin recepționarea informației din diferite surse, cum ar fi: audiența, corespondența (fizică/electronică), apel la liniile telefonice specializate sau în urma misiunilor de audit interne/externe, inspectare financiară, etc.

18. În cadrul MIDR a fost creată adresa electronică anticoruptie@midr.gov.md, la care pot fi expediate, atât din intern cât și din extern, informații privind cazuri/suspiciuni de corupție în care sunt vizați angajații MIDR, fiind garantată confidențialitatea adresărilor și a datelor personale ale expeditorului.

VIII. Investigarea și raportarea fraudelor

19. Conducerea MIDR, urmare a recepționării informației privind implicarea angajaților MIDR în acte de corupție/fraudă, va dispune inițierea procesului de investigare a acestora de către un Grupul de anchetă/investigare instituit în acest sens prin ordinul ministrului.

20. În vederea aplicării eficiente a prezentei politici, angajații sunt încurajați să semnaleze fraude/suspiciuni de fraudă, în cazurile în care dispun de astfel de informații.

21. Angajații care semnalează fraude/suspiciuni de fraude sunt în drept să-și păstreze anonimatul, deși indicarea datelor personale ale acestora ar facilita desfășurarea investigării fraudei/suspiciunii de fraudă.

22. Informația semnalată trebuie să fie exactă, cu referințe detaliate, cum ar fi: persoanele implicate, locul și perioada, fraudă/suspiciunea de fraudă, alte informații utile.

23. Informația nefondată, fără indicii concrete și dovezi obiective, nu va fi examinată.

24. Rezultatele investigării vor fi raportate conducerii MIDR de către Grupul de investigare prin intermediul unui raport semnat de către toți membrii desemnați.

25. Conducerea MIDR va sesiza organele de drept competente cu privire la indicii de potențiale fraude și corupție, raportate de Grupul de investigare.

IX. Confidențialitate

26. Toate informațiile primite/cunoscute cu privire la fraude/suspiciuni de fraudă vor fi tratate în mod confidențial pe parcursul investigării. Rezultatele investigațiilor vor fi divulgate sau discutate cu persoane relevante, doar la decizia conducerii MIDR.

27. Confidențialitatea informației aferentă actelor frauduloase raportate este importantă pentru a evita deteriorarea reputației persoanelor suspecte, ulterior găsite nevinovate.

X. Responsabilități

28. Conducerea MIDR este responsabilă pentru stabilirea și menținerea unui sistem de control intern, care să asigure realizarea cu succes a obiectivelor și atribuțiilor entității publice.

29. Conducătorii subdiviziunilor structurale ale MIDR sunt responsabili de:

29.1. implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern, pentru a reduce riscul de fraudă;

29.2. identificarea și evaluarea riscului de fraudă ca parte componentă a riscului operațional;

29.3. implementarea și testarea măsurilor de control pentru prevenirea și detectarea fraudelor;

29.4. raportarea corespunzătoare a fraudelor/suspiciunilor de fraudă în cazul în care acestea au avut sau pot să aibă loc.

30. Angajații MIDR, sunt obligați să asigure protejarea bunurilor, utilizarea rațională și eficientă a resurselor, protejarea și menținerea imaginii pozitive a MIDR.

31. În cazul în care angajatul MIDR a primit sau i s-a oferit de la terțe părți cadouri, mijloace financiare sau beneficii de orice natură, care depășesc limita stabilită de legislație și oferirea lor este legată în mod direct sau indirect de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, angajatul trebuie să informeze conducerea MIDR.